

4 Landet Rundt
Find inspiration i det kommunale landskab.

6 Når det usynlige vand bliver et problem
Højststående grundvand er et problem, der bare bliver værre.

11 Min mening
Havvandsstigninger truer, og det kan få betydning for, hvor vi bygger.

14 Danmarks varmeste kommune vil gerne være lidt koldere
Ny plan skal køle Frederiksberg lidt ned.

20 Delte meninger
Skal kirken kunne sætte en stopper for en vindmølle?

22 KL's regnskab
Se, hvordan det er gået med økonomien i coronaåret 2021.

24 Jeg kunne mærke, at jeg ikke kunne træffe nogen beslutninger
Thomas Kastrop-Larsen fortæller om sin nedtur med stress.

28 Gravearbejdere finder et sundt lokaldemokrati
Forskere finder store variationer i, hvilke temaer der fylder.

35 Noter
Stort og småt fra den kommunale verden.

36 Tre dage på hovedet
Med byrådsmedlem og DF-formandskandidat Merete Dea Larsen.

42 Transfervinduet
Jobnyt fra den kommunale verden.

43 Kalender
Kommende begivenheder, der er værd at holde øje med.

TEMA KLIMA

10
16

El og varme skal flyde frit

I Danmarks første borgerdrevne energifællesskab i Avedøre vest for København begynder planerne om solceller at tage form. Vindmøller er også på tegnebrættet ligesom et projekt med en energistation. Målet er at energioptimere lokalt, så blandt andet den overskydende energi deles indbyrdes.

Når man har borgere, kommunen og virksomheder involveret i en treenighed, er der en masse innovation.

Erik Christiansen

medstifter, Energifællesskab Avedøre

Danske Kommuner, 17. marts 2022 - 4. maj 2022, 53. årgang, www.danskekommuner.dk. Forsidefoto: Cathrine Ertmann. Redaktionen: Tlf.: 33 70 30 18, dk@kl.dk, Weidekampsgade 10, 2300 København S. Abonnement/adressændring: Tlf.: 33 70 37 02, abonnement@kl.dk. Årsabonnement 2022: 8 numre, 1.495 kr. ekskl. moms. Ansvarshavende: Kommunikationschef Ida Thuesen Nielsen, itn@kl.dk. Redaktionssekretær: Mads Brandsen, mdb@kl.dk. Journalister: Gitte Johansen, gij@kl.dk, Thomas Kokholm, tkn@kl.dk, Mads Brandsen, mdb@kl.dk, Anna Törnqvist Jensen, antj@kl.dk, Martin Pedersen, marp@kl.dk. Grafikere: KLS PurePrint. Webmaster: Line Bisgaard, lic@kl.dk. Annoncer: JB Media, tlf.: 21 43 75 18, mpe@jbmedia.dk, www.jbmedia.dk. Trykølag: 3 500. Løssertal: 40 000 (Gallup 2019). Produceret CO2-neutralt hos KLS PurePrint, www.klspureprint.dk. Artikler kan citeres mod kildeangivelse, jf. ophavsretslovens bestemmelser om citatretten. KL's politik udtrykkes i artikler, hvorefter dette direkte fremgår.

Adgangskode: zbln Redaktionen: Tlf.: 33 70 30 18, dk@kl.dk Abonnement: Tlf.: 33 70 37 02, abonnement@kl.dk

Ladestanderanlægget med solcelletaget har stået foran Hvidovre Gymnasium siden august 2021. Det har givet et økonomisk overskud, som er blevet brugt i energifællesskabet og i lokalsamfundet.

EL OG VARME SKAL FLYDE FRIT I AVEDØRE

I Avedøre har man stiftet **DANMARKS FØRSTE ENERGIFÆLLESSKAB**. Det har samlet lokale parter og givet dem en fælles reference, mens det har hjulpet kommunen til at styrke sig på klimaområdet.

Med en jernbane på den ene side og en motorvej på den anden er højen her en oplagt placering for vindmøller, hvor eventuel larm ikke vil genere nogen. Det håber energifællesskabet på at kunne opsætte i fremtiden.

Erik Christiansen, der er medstifter og koordinator i Energifællesskab Avedøre, oplever, at borgerne bliver glade og står sammen om de tiltag, der skal skabe en bæredygtig bydel.

MARTIN PEDERSEN

JAKOB CARLSEN

FORAN HVIDOVRE GYMNASIUM i Avedøre vest for København står den første manifestation af det borgerdrevet energifællesskab i den 6.000 personer store bydel. Et offentligt tilgængeligt lade-stander-anlæg med solceller på taget, der delvist forsyner elbilerne med strøm.

– Danmarks flotteste lade-stander-anlæg, kalder Erik Christiansen anlægget, der blev etableret i august sidste år.

Erik Christiansen er medstifter og koordinator i Energifællesskab Avedøre, som blev dannet af borgere og virksomheder i 2020.

Energifællesskabet arbejder for at lave en sektorkobling mellem varme og el for at opnå lokal energioptimering, og derfor har det lokale fjernvarmeselskab også en væsentlig rolle i fællesskabet.

De lokale virksomheder i Avedøre har overskudsvarme, de gerne vil af med lokalt, og der kan være flere parter i energifællesskabet, som gerne vil stille tage til rådighed til solceller. Meningen med energifællesskabet er herved, at el og varme skal kunne flyde frit lokalt.

– Vi har et stort gymnasium, et stort sportscenter og store offentlige bygninger. Hvis ejerne af disse bygninger opsætter solcelleanlæg hver for sig, så er spørgsmålet, hvad der sker med elproduktionen om sommeren, hvor produktionen er høj, men hvor bygningerne næsten ikke har elforbrug. I et energifællesskab kan vi sørge for, at elektriciteten bliver fordelt, når der er et overskud fra et solcelleanlæg, der er ejet af et medlem af energifællesskabet, siger Erik Christiansen.

Energifællesskabet skal komme lokalsamfundet til

DANMARKS FØRSTE BORGER-ENERGIFÆLLESSKAB

Energifællesskab Avedøre blev stiftet den 18. august 2020.

Energifællesskabet er en model, der er hentet fra et EU-direktiv, som giver borgere mulighed for at deltage i en omstilling af energiforsyningen.

Stifterne er Hvidovre Kommune, Hvidovre Gymnasium, Avedøre Landsbylaug, Avedøre Fjernvarme, Filmbyen og EBO Consult.

gavn. Hvis tiltagene skaber overskud rent økonomisk, bliver det hele reinvesteret i samarbejdet eller brugt på andet i lokalsamfundet, der består af en masse parter, som normalt ikke ville finde hinandens veje.

– Parterne i energifællesskabet har aldrig mødtes før, og nu får de pludselig en fælles reference. Det bliver der afledt en masse rigtig sjove projekter af, siger Erik Christiansen.

FÆLLES VISIONER Fællesskab er vigtigt i Energifællesskab Avedøre, pointerer Erik Christiansen. Hver part kan nemlig bidrage med noget, som de andre kan drage nytte af.

– Når man har borgere, kommunen og virksomheder involveret i en treenighed, er der en masse innovation. De tre parter kommer med hver deres faglige og erfaringsmæssige ballast, der udnyttes til fælles fordel, siger Erik Christiansen.

Hvidovre Gymnasium er en væsentlig part i energifællesskabet. Store åbne overflader på taget gør sig oplagt til placering for solceller, hvilket også er planen i de kommende år og en af grundene til, at de var med til at stifte energifællesskabet.

Tania Sheikh Larsen, der er rektor på Hvidovre Gymnasium og formand for energifællesskabet, ser en styrke i de mange parter, der er involveret i energifællesskabet.

– Vi er en del partnere, som er interesserede lægfolk. Jeg har ingen baggrund inden for det, så det handler meget om, at vi er nogle ildsjæle, der vil gøre området mere bæredygtigt. Vi har allieret os med folk, som ved rigtig meget om det og kan hjælpe os på det punkt, siger hun.

Solcellerne på det høje Solhuset har været aktive flere år forinden oprettelsen af Energifællesskab Avedøre. De er nu en del af energifællesskabet og af historien om det bæredygtige Avedøre.

Energifællesskabet har en masse fælles visioner for området. De mange planer om solceller begynder at tage form, og der er derudover også udsigt til vindmøller og et projekt med en energistation. Og netop det med visionerne og tankegangen er vigtig for gymnasiets medvirken i energifællesskabet.

– Den uddannelsesmæssige del har været vigtig for os som gymnasium. Det er læring for eleverne, men formidlingsopgaven er vigtigt, for at hele området tænker på sig selv som et grønt område, siger Tania Sheikh Larsen.

KOMMUNAL STØTTE Energifællesskab Avedøre er en del af samarbejdet Avedøre Green City, der består af en række interessenter, som ønsker at sætte fokus på FN's verdensmål, hvoraf bæredygtig energi er ét. Hvidovre Kommune er også en del af det samarbejde, og yder ifølge Tania Sheikh Larsen et stort bidrag.

– Vi har en fast miljømedarbejder fra kommunen med på vores styregruppemøder i Avedøre Green City, så vi møder rigtig meget støtte og interesse fra kommunen. Også igennem dem har vi fået andre projekter i gang. Samarbejdet og åbenheden fra kommunens side er rigtig god, siger Tania Sheikh Larsen.

Fra kommunens side har der været flere incitamenter for at blive en del af energifællesskabet. Først og fremmest skal man som kommune oprette eget selskab, hvis man vil sætte solceller op. Efter at have sat solceller op, fandt Hvidovre Kommune dog ud af, at det ikke er helt ligetil.

– Det har ikke været simpelt at drifte solceller, så solcellerne er blevet taget ud af drift. Det er kompliceret

for en kommune at skulle producere sin egen strøm, siger Charlotte von Hessberg, der er miljømedarbejder i Hvidovre Kommune og en del af styregruppen i Avedøre Green City.

Ved at indgå i energifællesskabet kan kommunen være med til at etablere solceller uden selv at skulle stå for driften, som kan være besværlig. Men det er ikke den eneste positive ting ved energifællesskabet.

– I forhold til kommunens eget strømforbrug vil det være en fordel at sætte solceller op, både fordi vi kan spare penge med tilbagebetalingstiden på solceller, og fordi vi arbejder på en klimaplan med en målsætning om at blive klimaneutrale i 2050, siger Charlotte von Hessberg. • marp@kl.dk

Hvis ejerne af disse bygninger opsætter solcelleanlæg hver for sig, så er spørgsmålet, hvad der sker med elproduktionen om sommeren, hvor produktionen er høj, men hvor bygningerne næsten ikke har elforbrug.

Erik Christiansen

medstifter og koordinator, Energifællesskab Avedøre